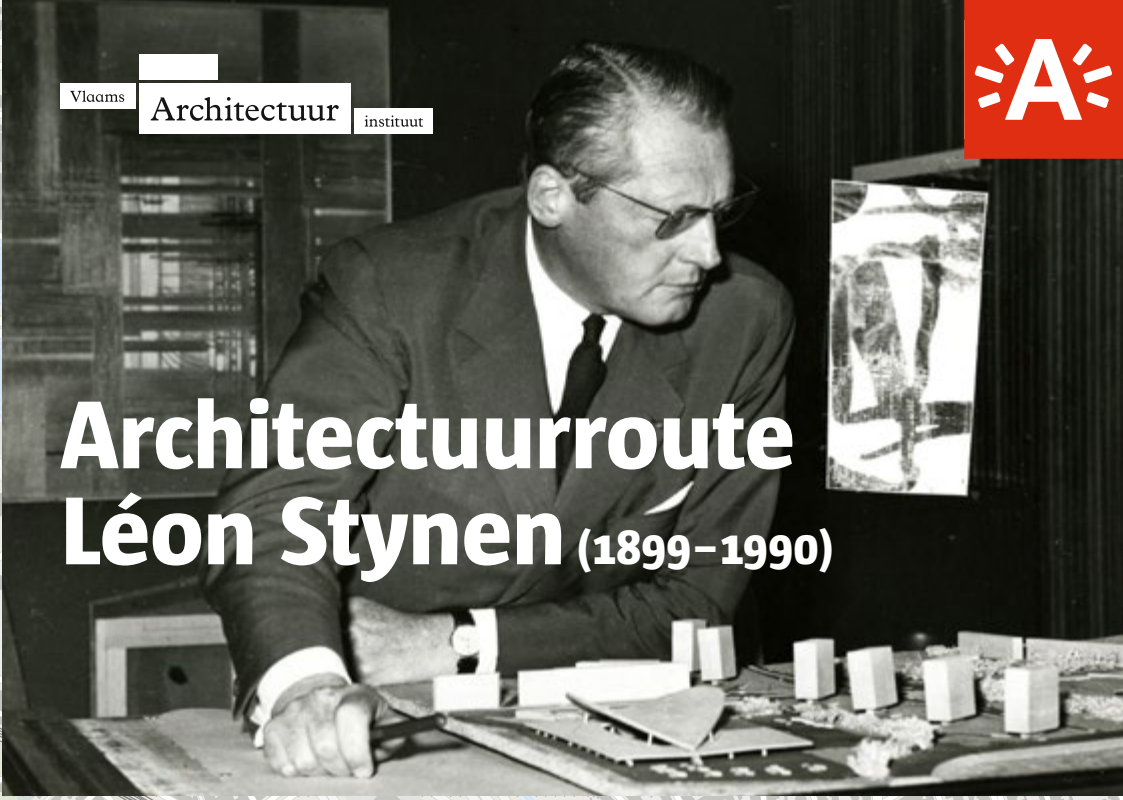
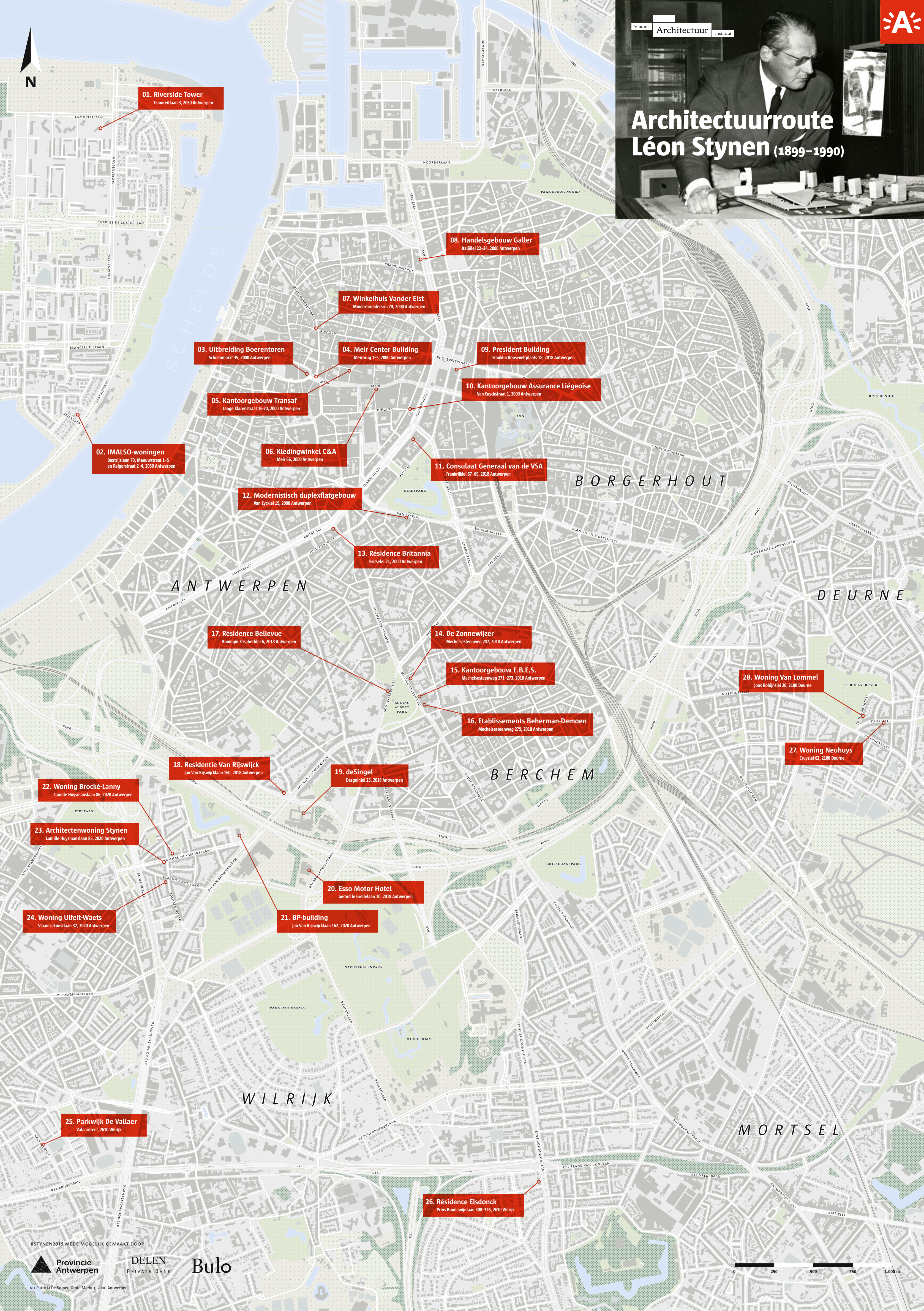

Architectuurroute Léon Stynen (1899–1990)

01. Riverside Tower
Esmoreitlaan 3, 2050 Antwerpen

02. IMALSO-woningen
Beatrisjelaan 70, Meeuwstraat 1-5
en Reigerstraat 2-4, 2050 Antwerpen

03. Uitbreiding Boerentoren
Schoenmarkt 35, 2000 Antwerpen

05. Kantoorgebouw Transaf
Lange Klarenstraat 16-20, 2000 Antwerpen

06. Kledingwinkel C&A
Meir 66, 2000 Antwerpen

12. Modernistisch duplexflatgebouw
Van Eycklei 19, 2000 Antwerpen

13. Résidence Britannia
Britselei 21, 2000 Antwerpen

17. Résidence Bellevue
Koningin Elisabethlei 6, 2018 Antwerpen

22. Woning Brocké-Lanny
Camille Huysmanslaan 86, 2020 Antwerpen

23. Architectenwoning Stynen
Camille Huysmanslaan 85, 2020 Antwerpen

24. Woning Ulfelt-Waets
Vlaamsekunstlaan 37, 2020 Antwerpen

25. Parkwijk De Vallae
Valaardreef, 2610 Wilrijk

20. Esso Motor Hotel
Gerard le Grellelaan 10, 2018 Antwerpen

21. BP-building
Jan Van Rijswijcklaan 162, 2020 Antwerpen

19. deSingel
Desguinlei 25, 2018 Antwerpen

14. De Zonnewijzer
Mechelsesteenweg 247, 2018 Antwerpen

15. Kantoorgebouw E.B.E.S.
Mechelsesteenweg 271-273, 2018 Antwerpen

16. Etablissements Beherman-Demoen
Mechelsesteenweg 279, 2018 Antwerpen

11. Consulaat Generaal van de VSA
Frankrijklei 67-69, 2018 Antwerpen

10. Kantoorgebouw Assurance Liégeoise
Van Cuyckstraat 1, 2000 Antwerpen

09. President Building
Franklin Rooseveltplaats 18, 2018 Antwerpen

07. Winkelhuis Vander Elst
Minderbroedersrui 74, 2000 Antwerpen

04. Meir Center Building
Meirbrug 1-5, 2000 Antwerpen

08. Handelsgebouw Galler
Italielai 22-24, 2000 Antwerpen

28. Woning Van Lommel
Joos Robijnslei 20, 2100 Deurne

27. Woning Neuhuys
Cruyslei 62, 2100 Deurne

26. Résidence Elsdonck
Prins Boudewijnlaan 308-326, 2610 Wilrijk

#STYNEN2018

2018 is het jaar waarin het Vlaams Architectuurinstituut, deSingel, de Provincie Antwerpen en Stad Antwerpen het oeuvre van de Belgische modernistische architect Léon Stynen (1899–1990) via tal van activiteiten in de kijker plaatsen. Weinig Belgische architecten laten zo’n markant en divers oeuvre na als Stynen. Meer dan vijftig jaar lang was hij actief als architect, stedenbouw-kundige en designer. Hij was over het hele land werkzaam, met een grote voorliefde voor zijn geboortestad Antwerpen. Als directeur van het Hoger Instituut voor de Sierkunsten Ter Kameren (1950–1965) beïnvloedde hij generaties kunstenaars en architecten. Geïnspireerd door Le Corbusier en als voorzitter van de Orde van Architecten was hij een belangrijk promotor van de moderne architectuur. Enkele sleutelwerken van het modernisme in België staan op zijn naam.

Ontdek zijn meesterwerken in Antwerpen via deze Architectuurroute. Benieuwd naar de verhalen achter de gebouwen of unieke beelden uit het archief? Download de Antwerp Museum App in de app store of play store en open de Stynen-architectuurroute.

01. Riverside Tower

- Esmoreitlaan 3, 2050 Linkeroever
 - × 1966
 - ~ i.s.m. Paul De Meyer
- Deze wootoren komt tot stand in opdracht van een diamantairfamilie die op Linkeroever een vastgoedproject ontwikkelt. Stynen en zijn vennoot De Meyer oriënteren het volume op zo’n manier dat de bewoners het best mogelijke uitzicht krijgen op het stadscentrum en de Schelde. Het gebouw telt twintig verdiepingen, plus een dakappartement met tuin dat de volledige dakoppervlakte beslaat. Zoals in de meeste van hun ontwerpen passen de architecten een rasterpatroon toe. Elke verdieping telt vier ruime appartementen en heeft twee lift- en trapkokers. Tijdens het bouwproces beslist Paul De Meyer om de bovenste verdieping aan te kopen. Hij richt er een penthouse in en een betonnen daktuin, onmiskenbaar geïnspireerd door Le Corbusier. Met dit ontwerp laat De Meyer zien dat hij als designer niet moet onderdoen voor Stynen.

02. IMALSO-woningen

- Beatrijslaan 70, Meeuwstraat 1–5 en Reigerstraat 2–4, 2050 Linkeroever
 - × 1935
- Vanaf de jaren 1930 begint de intercommunale IMALSO Linkeroever te ontwikkelen. Eerst zorgt de maatschappij voor een verbinding met de stad door de Waaslandtunnel en de Sint-Annatunnel aan te leggen. Ze sloopet de bestaande bebouwing, laat het hele poldergebied ophogen en schrijft een internationale wedstrijd uit voor de stadsaanleg. Binnen- en buitenlandse modernisten, onder wie Le Corbusier, nemen deel. Ook Stynen dient een voorstel in en zet zo zijn eerste stappen in de stedenbouw. Geen van de inzendingen wordt bekroond. Ze bieden wel inspiratie voor een aanlegplan dat vanaf 1934 wordt uitgevoerd. Aan de pas aangelegde Beatrijslaan ontwerpt Stynen een ensemble van zes vrijstaande modernistische eengezinswoningen. Hij beschouwt het project als een experiment, een onderzoek naar een mogelijk model voor de verdere ontwikkeling van Linkeroever. Alle huizen zijn inmiddels verbouwd.

03. Uitbreiding en modernisering Boerentoren

- Schoenmarkt 35, 2000 Antwerpen
 - × 1970
 - ~ i.s.m. Paul De Meyer
- Een halve eeuw na de eerste inhuldiging voltooiën Stynen en De Meyer het bouwproject van de Boerentoren, het vertrouwde art-decomonument van Jan Vanhoenacker. Tussen 1970 en 1976 sluiten ze het bouwblok af met een sobere nieuwe vleugel aan de Eiermarkt en de Beddenstraat. De architecten stellen eerst voor om de Boerentoren uit te rusten met een nieuwe moderne gevel, maar dat stuit op protest bij de publieke opinie. Voor de Antwerpenaar volstaat een grondige renovatie van dit icoon van de Belgische architectuur. Stynen en De Meyer voegen wel extra bouwlagen aan de toren toe, waardoor hij tien meter hoger wordt. Onderaan komt er een doorlopende betonnen luifel bij.

04. Meir Center Building

- Meirbrug 1–5, 2000 Antwerpen
 - × 1947
 - ~ i.s.m. Paul De Meyer, Gaston Deru
- Stynen en De Meyer werken nog maar net samen wanneer ze de opdracht krijgen voor dit kantoorgebouw. Het is een commercieel project, met winkels op de begane grond, kantoren op de verdiepingen en een teamroom in het penthouse. Het skelet is van gewapend beton. De bovengevels

zijn afgewerkt met witte natuurstenen platen. In de volledig beglaasde benedenverdieping zit in de hoofdgevel een (nu verdwenen) portaal met stenen omlijsting. Behalve de oplopende vensternissen, die voor een modulair en monotoon ritme zorgen, ontbreekt elke vorm van ornament.

05. Kantoorgebouw Transaf

- Lange Klarenstraat 16–20, 2000 Antwerpen
 - × 1951
 - ~ i.s.m. Paul De Meyer, T. Biwer
- Vanaf de vroege jaren 1950 profiteren Stynen en De Meyer van de naoorlogse economische groei in België, in het bijzonder die van de Antwerpse haven. Steeds meer bedrijven doen een beroep op hun expertise. Op deze plek in de binnenstad, die op het einde van WO II door Duitse V-bommen werd vernield, ontwerpen ze voor het transportbedrijf Transaf een kantoorgebouw in naoorlogs modernisme. Het gebouw illustreert hoe de architecten omgaan met de historische stadskern. Ze kiezen voor een neutrale architectuur in een sobere, uitgekende vormgeving die zich moeiteloos inpast in de omgeving, in een stijl die 'modern classicisme' wordt genoemd.

06. Kledingwinkel C&A

- Meir 66, 2000 Antwerpen
 - × 1961–1962
 - ~ i.s.m. Paul De Meyer
- In de gouden sixties wil de Nederlandse confectieketen C&A de Belgische markt veroveren. In alle grote winkelstraten moet een filiaal verrijzen. Om die klus in een recordtempo te kunnen klaren, vertrouwt het bedrijf alle ontwerpopdrachten toe aan één enkel architectenbureau. Stynen en De Meyer geven de C&A-winkels een uniform uitzicht en drukken zo hun stempel op de huistijl van de firma. In tien jaar tijd gaan negen nieuwe filialen open. Deze zaak op de Meir bijt in 1963 de spits af. De architecten leggen de klemtoon op het betonnen gevelraster waarmee ze de beslotenheid van het achterliggende winkelvolum e expressief doorbreken. Let op het onregelmatige ritme van de verticale elementen in het raster. De beglazing zit in de diepte, gevat in witgelakt stalen schrijnwerk. Ter hoogte van de tweede verdieping breekt een 'vitrinedoos' uit het raster.

07. Winkelhuis Vander Elst

- Minderbroedersrui 74, 2000 Antwerpen
 - × 1923
 - ~ i.s.m. Victor Gorlé
- Een buitenbeentje op de Stynen-route, want dit pand dateert uit de zeventiende eeuw. Driehonderd jaar later is er een winkel gevestigd van Vander Elst, de tabaksproducent die in 1923 het sigarettenmerk Belga lanceert. Die doet een beroep op Stynen en Gorlé om het pand en de winkelinrichting ingrijpend te verbouwen. Het gelijkvloers is neotraditioneel, met een licht art-decoarakter, in witte natuursteen en baksteen. Een neobarokke omlijsting bekroont de winkelvitrine. Twee gebeeldhouwde bloemenkransen flankeren een kruiskozijn met traliewerk. Later voert Stynen nog meer opdrachten uit voor de tabaksfabrikant. Hun zakelijke relatie gaat zelfs zo ver dat Georgette Ceurvoorst, echtgenote van Georges Vander Elst, in de jaren 1950 de helft van de investering levert voor Stynens vastgoedproject De Zonnewijzer.

08. Handelsgebouw Galler

- Italiëlei 22–24, 2000 Antwerpen
 - × 1941–1960
 - ~ i.s.m. Paul De Meyer
- Stynen werkt meer dan twintig jaar in opdracht van Metalen Galler NV. Vanaf 1941 vervangt hij in verschillende fasen het oude bedrijfsgebouw door een groot nieuwbouw-complex. Eerst ontwerpt hij het pakhuis in de Rijspoortvest, in een pretentieuze architectuur, een voortzetting van zijn baksteenmodernisme. Het is een van de weinige gebouwen die Stynen tijdens de Tweede Wereldoorlog realiseert. Het vindt brutalistische handelspand aan de Italiëlei uit het begin van de jaren 1960 behoort tot zijn latere werk. De klemtoon ligt hier op de gevel, die met zijn karakteristieke betonnen raster dienst doet als uithangbord. De lichtreclame met de firmanaam maakt deel uit van het gevelontwerp. Net als het nabijgelegen gebouw van de Assurance Liégeoise is dit project een geslaagde poging om langs een van de drukste straten van de stad een kantoorgebouw met allure neer te zetten.

09. President Building

- Franklin Rooseveltplaats 18, 2018 Antwerpen
- × 1965
- ~ i.s.m. Paul De Meyer

In 1968 winnen Stynen en De Meyer een ontwerpwedstrijd voor een nieuw kantoorgebouw voor de Algemene Spaar- en Lijfrentekas. De architecten moeten echter belangrijke toegevingen doen en de verhoudingen aanpassen aan de wensen van de bouwpromotor. Zonder dat ze het gebouw hoger mogen maken, moeten ze het aantal verdieping uitbreiden van zeven naar tien. Desondanks is het concept van Stynen en De Meyer nog herkenbaar in de strakke betonnen gordijngewel en de terugwijkende benedenverdieping die als sokkel is uitgewerkt.

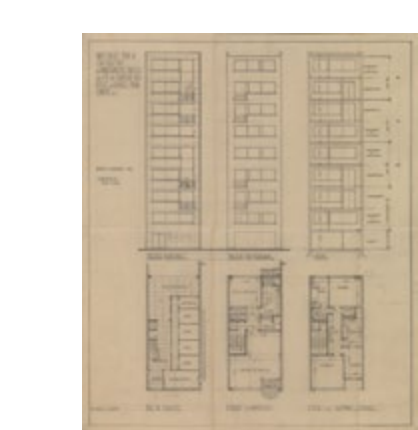
10. Kantoorgebouw Assurance Liégeoise

- Van Cuyckstraat 1, 2000 Antwerpen
 - × 1959
 - ~ i.s.m. Paul De Meyer
- "Een bijna wanhopige poging om in het chaotisch stadverband en op een zakdoekgroot perceel een leefbaar werkmilieu te creëren", aldus een architectuurcriticus over dit kantoorgebouw met penthouse. Op een lap grond van amper acht meter diep laten Stynen en De Meyer een mooi voorbeeld van verfijnd brutalisme verrijzen. Het betonnen gevelraster doet dienst als zonnewering, maar vormt tegelijk het raamwerk voor een subtiel en evenwichtig spel van horizontalen en verticalen, vlakken als zonnewering, dieptewerking en contrast. De ruime, dubbelhoge inkomhal doet denken aan de entrees van de bioscoopcomplexen die Stynen in de jaren 1930 ontwierp.

11. Consulaat Generaal van de Verenigde Staten van Amerika

- Frankrijklei 67–69, 2018 Antwerpen
 - × 1950
 - ~ i.s.m. James Spruyt, Paul De Meyer
- Om veiligheidsredenen plaatsen Stynen en De Meyer het diplomatieke gebouw zes meter dieper op het perceel. De vrijgekomen blinde zijgevels krijgen over de hele hoogte een bekleding van natuursteen, dezelfde als die van de gevel van het consulaatgebouw. Zo creëren de architecten een afgebakende 'plaza' of voortuin, afgesloten door een ijzeren hek. Het sobere, neutrale geheel is een voorbeeld van het 'modern classicisme' dat de vroege naoorlogse architectuur van Stynen en De Meyer typeert. Het leent zich uitstekend voor dit soort representatieve gebouwen.

12. Modernistisch duplexflatgebouw

- Van Eycklei 19, 2000 Antwerpen
 - × 1937
- Tijdens het latere interbellum verschijnen er steeds meer hoogbouwflats rond het Stadspark. Ook Stynen is er actief, in opdracht van de Nationale Kas voor Bediendenpensioenen. Hij experimenteert hier voor het eerst met het principe van de duplexflat, de ideale oplossing om op dit smalle, ingesloten perceel relatief grote wooneenheden in te passen. Bovendien kan hij zo optimaal profiteren van de lichtinval en het zicht op het park. Ontwikkelfeld laat Stynen zich daarbij inspireren door de baanbrekende typewoning van het Pavillon de l'Esprit Nouveau van Le Corbusier. In de gevel is goed te zien hoe hij woon- en slaapniveaus per twee flats groepect. Met dit ritme beperkt Stynen de geluidsoverlast tussen de appartementen (slaapkamers grenzen aan slaapkamers, woonkamers aan woonkamers) en vermijdt hij een al te repetitieve structuur. Het bas-relief is een werk van Joris Minne, bekend van zijn expressionistische houtsnedes en gravures.

13. Résidence Britannia

- Britselei 21, 2000 Antwerpen
 - × 1935
- Met dit ontwerp realiseert Stynen een van de meest stijlvolle appartementsgebouwen in Antwerpen. Als flatgebouw behoort de architectuur bovendien tot de zuiverste uitingen van de Internationale Stijl, met typische kenmerken als de 'façade libre' (vrije gevel) en horizontale ramen. Het gebouw ontstaat zijn karakter vooral aan de brede erkerpartij die alle bouwlagen beslaat. Stynen vergroot daarmee het vloeroppervlak, de lichtinval en het uitzicht. Opvallend is het gebruik van materialen en kleuren: Stynen laat de blauwgrijze natuurstenen banden van de erker mooi contrasteren met de roomkleurige travertijn in de rest van de gevel. Voor de ramen gebruikt hij geen staal maar teakhout. De smeedijzeren borstwerking van de terugwijkende bovenverdieping heeft een ruitpatroon als motief.

14. De Zonnewijzer

- Mechelsesteenweg 247, 2018 Antwerpen
 - × 1955
 - ~ i.s.m. Paul Meekels, Walter Bresselaers, Paul De Meyer
- De Zonnewijzer is een sleutelwerk in het naoorlogse oeuvre van Stynen. Met dit ontwerp oriënteert hij zich voor het eerst na WO II weer resoluut op Le Corbusier. Door de mix van functies en de ingenieuze opdeling in appartementen en duplexflats behoort het gebouw tot de meest innovatieve wooncomplexen uit de jaren 1950 in Antwerpen. Het compacte pand omvat het architectenbureau van Stynen en De Meyer, twee winkels met mezzanine, elf appartementen van vier verschillende types en een conciërgewoning. De duplexen zijn gemodelleerd naar het typeappartement van Le Corbusiers Unité d'Habitation. Ook in de toepassing van contrasterende kleuren in het interieur volgen de architecten de principes van Le Corbusier. De buitenkant heeft een brutalistisch karakter. Opvallende accenten zijn het sterk uitspringende balkon en de betonnen luifel van het penthouse. Let ook op de asymmetrische compositie van de gevel met zijn afwisselend inspringende terrassen.

15. Kantoorgebouw E.B.E.S.

- Mechelsesteenweg 271–273, 2018 Antwerpen
 - × 1953
 - ~ i.s.m. Hugo Van Kuyck, Paul De Meyer
- Voor deze kantooortoren werkt het bureau van Stynen samen met dat van Hugo Van Kuyck, die in Antwerpen net het Bell-kantoorgebouw heeft opgetrokken en op dat ogenblik de sociale woonwijk Luchtbal bouwt. De architecten hebben aanvankelijk een ijl en rank gebouw voor ogen, met een skelet en zelfdragende gordijngevels van staal. Het studiebureau dat verantwoordelijk is voor aanbestedingen en werfopvolging, een belangrijke aandeelhouder van opdrachtgever E.B.E.S., dringt echter aan op een dragende structuur van gewapend beton. Daardoor krijgt de toren een meer massieve en statische aanblik dan eerst was bedoeld. Met de BP-building zetten Stynen en De Meyer kort nadien een veel innovatiever torenconcept neer.

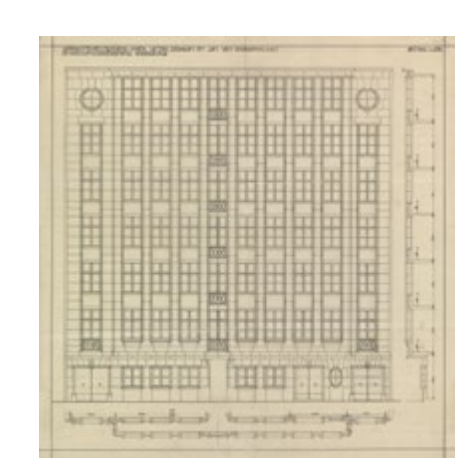
16. Etablissements Beherman-Demoen

- Mechelsesteenweg 279, 2018 Antwerpen
 - × 1946–1949
- Beherman-Demoen is een van de eerste autoassemblieurs van België en verdeler van Amerikaanse auto's. Vlak na WO II engageert hij Stynen om een complex met een garage, een showroom en een appartementsgebouw te ontwerpen. De showroom op de benedenverdieping aan de Mechelsesteenweg is helemaal gericht op zichtbaarheid en transparantie. De dubbelhoge etalage is gevat in een geprofileerde omlijsting. Het privéportaal, rechts van de etalage, is met zijn traplicht opgetrokken tot dezelfde hoogte. Het appartement op de verdieping heeft een horizontale raampartij, een loggia en een terras met smeedijzeren borstwerking.

17. Résidence Bellevue

- Koningin Elisabethlei 6, 2018 Antwerpen
 - × 1933–1934
 - ~ i.s.m. François Dens
- Voor dit appartementsgebouw werkt Stynen samen met de twintig jaar oudere architect François Dens, die hem eerder al heeft bijgestaan bij de bouw van het casino van Knokke. Misschien is Dens verantwoordelijk voor enkele kenmerken in de gevel die nog vaagvoer aan de art-deco verwijzen: de verticale geleiding, de geaccentueerde profielen en het smeedwerk. De brede, doorlopende raampartijen zijn echter onmiskenbaar modernistisch. In de statige gevel vermijden de architecten monotonie door het middendeel te laten terugwijken, muurpijlers toe te passen, en het gelijkvloers en de bovenbouw in verschillende materialen uit te voeren. Let op het originele smeedwerk met kepermotiefje.

18. Residentie Van Rijswijk

- Jan Van Rijswijcklaan 160, 2018 Antwerpen
 - × 1931–1932
- Voor dit appartementsgebouw heeft Stynen oorspronkelijk een gestroomlijnde, modernistische vormgeving in gedachten. Vermoedelijk valt die stijl niet helemaal in de smaak van de opdrachtgever. De architect wijzigt zijn ontwerp naar een meer conventionele, uitgezuiverde art-decostijl, aangepast aan de omgeving. De compositie van de gevel is uitgesproken verticaal, met rechthoekige vensters in oplopende omlijstingen. De sterk overhangende bovenbouw wordt op de hoek ondersteund door twee getrapte consoles. Opvallend is de monumentale bekroning, met een vlaggenmast op de hoek, en zeven levensgrote gebeeldhouwde vrouwen- en man-figures. We weten niet wie ze voorstellen, noch wie de beeldhouwer is. Het glas-in-loodraam met spiraalpatroon in de hoekpartij is het resultaat van een recente verbouwing.

19. deSingel en het Koninklijk Vlaams Muziekconservatorium

- Desguinlei 25, 2018 Antwerpen
 - × 1958–1985
 - ~ i.s.m. Paul De Meyer
- Dit complexe geheel is volgens architectuurcritici de meest complete samenvatting van Stynens oeuvre. In 1958 krijgt hij de opdracht om hier, in de groene rand van de stad, een muziekconservatorium te bouwen. Hij ontwerpt de campus als een paviljoen, met lokalen die uitgeven op twee vierkante binnentuinen. Later volgen een radiostudio, een concertzaal, een theaterzaal, een bibliotheektoeren en een publieksfoyer. Stynen heeft oorspronkelijk een veel grootscher stedenbouwkundig ontwerp voor de Wezenberg in petto. Van die heuse 'stad in het groen' worden maar enkele fragmenten gerealiseerd: deSingel, de BP-building en het Esso Motor Hotel. De onstuibbare verkeersinfrastructuur doorkruist de droom van Stynen: "De heuvels en het water van de oude vestingen zijn architecturale elementen waar ik mee werk. Nu ze die afgenomen hebben met de aanleg van de E3 en de spoorweg blijft er alleen nog een gebouw over." Ondanks die gewijzigde context is het ensemble een overtuigend meesterwerk.

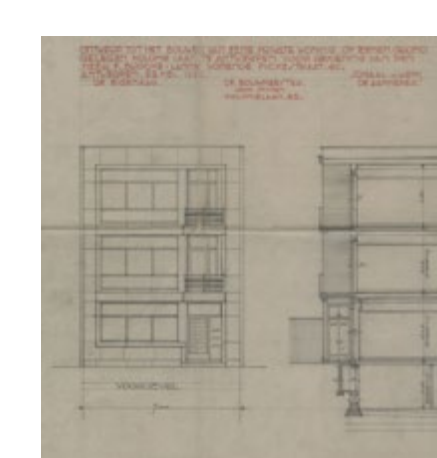
20. Esso Motor Hotel (Crown Plaza Hotel)

- Gerard de Grellelaan 10, 2018 Antwerpen
 - × 1969
 - ~ i.s.m. Paul De Meyer
- Samen met deSingel en de BP-building behoort dit hotel tot de meest beeldbepalende gebouwen van Stynen en De Meyer op de Wezenberg. Eind jaren 1960 werkt het bureau een wedstrijdontwerp uit voor een economisch centrum. Het Zweedse Esso Motor Hotel richt op dat ogenblik dwars door Europa een hotelketen op. Ze kiest daarbij uitdrukkelijk voor hoogbouw, om plaats te besparen, maar ook omwille van prestige en zichtbaarheid. In Antwerpen valt de keuze op deze plek langs een grote invalsweg. Van het wedstrijdontwerp worden alleen het hotel en een 'car care center' gebouwd. De betonnen toren van vijftien etages hoog is strak vormgegeven volgens een vooraf bepaald raster. Een grote betonnen luifel accentueert de toegang.

21. BP-building (o.m. tijdelijke thuisbasis Delen Private Bank, partner Stynen 2018)

- Jan Van Rijswijcklaan 162, 2020 Antwerpen
 - × 1959
 - ~ i.s.m. Paul De Meyer, Joseph Reusens, Claude Blondel, Raymond Van Loo, Kunstwerkstede De Coene, Idel lanchelevici
- Wanneer British Petroleum voor zijn nieuw te bouwen Antwerpse vestiging een beroep doet op Stynen, stelt de architect voor om die niet in de binnenstad maar in de groene periferie bij een grote invalsweg op te trekken. Het resultaat is niet alleen een hoogtepunt uit Stynens oeuvre, maar ook een van de markantste hoogbouwprojecten van de Belgische naoorlogse architectuur. De vloerplaten en de gevels van het kantoorgebouw hangen met stalen kabels aan een sculpturale draagconstructie van beton en staal die het gebouw bekroont. Een gedurfd concept dat Duitse modernisten al in de jaren 1920 hadden beschreven, maar in Europa nog niet was uitgevoerd. Die technologische vernieuwing koppelen de architecten aan esthetische elegantie. Door de kleine oppervlakte van de sokkel lijkt het volume zich van de grond te verheffen. Het toegangspaviljoen is dwars onder de constructie geschoven, wat de lichtheid nog versterkt.

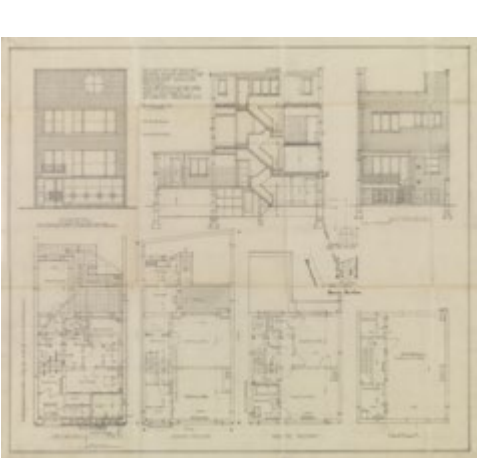
22. Woning Brocké-Lanny

- Camille Huysmanslaan 86, 2020 Antwerpen
 - × 1933
- Stynen is erg bedrijvig in de nieuwe Tentoonstellingswijk waar hij zelf pas is komen wonen. Hij bouwt er in de jaren 1930 niet minder dan tien woningen. Het zijn allemaal in meer of mindere mate varianten van zijn eigen woning. In de gevel van dit huis overheerst witte natuursteen, die nog eens in het wit is overkleederd en contrasteert met de rode baksteen van het omzomende deld. Let op het metselwerk: de zogenaamde Dudokvoeg, vernoemd naar de Nederlandse modernistische architect, die tijdens het interbellum erg populair is. De ronde betonnen balkons en de deurvensters zijn voorzien van een doorlopende metalen borstwering. De metalen voordeur is een gestandaardiseerd ontwerp van Stynen. Ook de oorspronkelijke deurtelefoon bleef bewaard.

23. Architectenwoning Stynen

- Camille Huysmanslaan 85, 2020 Antwerpen
 - × 1932–1933
- Wanneer het stadsbestuur op de terreinen van de Wereldtentoonstelling van 1930 een residentiële wijk wil creëren, besluit Stynen hier te komen wonen. Hij ontwerpt zijn hoekwoning samen met het aanpalende huis als één architecturaal geheel. Het architectenbureau op de benedenverdieping heeft een eigen toegangsdeur in de Volhardingstraat. De woonruimten op de eerste verdieping geven uit op een dakterras. De badkamer en slaapvertrekken op de bovenste verdieping zijn op het oosten gericht om maximaal van de ochtendzon te genieten. Het geheel heeft alle kenmerken van het Nieuwe Bouwen: een staalskelet, een sobere gevel met horizontale ramen, een functionele indeling en een dakterras. De ronde ramen en de borstwering verwijzen naar de scheepsbouw. Baksteen, natuursteen en hout maken van het gebouw een typisch voorbeeld van gematigd Antwerps baksteenmodernisme.

24. Woning Ulfelt-Waets

- Vlaamsekunstaan 37, 2020 Antwerpen
 - × 1935
- Stynen ontwerpt dit huis als een bel-etagewoning met souterrain en dakterras, dus zonder de bovenste twee verdiepingen die we vandaag zien. Karakteristiek voor het ontwerp is de ritmering met vier patrijspoorten in de hoge kelder verdieping. Ze markeren de fietsenstalling en kolenkelder. Stynen herhaalt dat motief in de bekronende schermgevel die vandaag helaas is verdwenen. Het dakterras, gemarkeerd door een grote patrijspoort, verdwijnt in 1941 wanneer een nieuwe bouwlaag wordt toegevoegd. Wel bewaard gebleven zijn het schrijnwerk en het verzorgde metalen beslag van de voordeur en de patrijspoorten. Het aanpalende huis is ook van de hand van Stynen, en uitgevoerd in dezelfde materialen.

25. Parkwijk De Vallae

- Valaardreef, 2610 Wilrijk
 - × 1950–1955
 - ~ i.s.m. Paul De Meyer
- Hoewel Stynen als modernist sterk begon in met sociale huisvesting en de sociale opdracht van architectuur, realiseert hij met De Meyer slechts twee sociale woonwijken: de Parkwijk Casablanca in Kessel-Lo en deze Parkwijk De Vallae in Wilrijk. In opdracht van huisvestingsmaatschappij De Goedkoopse Woning bouwen ze hier 280 eenheden, zowel ééngesinswoningen als duplexen, in een opvallend groene context. Anders dan in Kessel-Lo, waar ze hoog- en laagbouw combineren, kiezen ze in Wilrijk voor een strokenbouw van lage woonblokken met twee bouwlagen. De blokken zijn ingeplant volgens een rationeel, geometrisch schema en optimaal naar de zon georiënteerd. De draagconstructies en bakstenen pijlers vormen uitspringende kaders in de witgeschilderde gevels. Opvallende accenten zijn de rasters bestaande uit rijen van ronde glazen bouwstenen. De duplexwoningen hebben betonnen balkons met ijzeren balustrades.

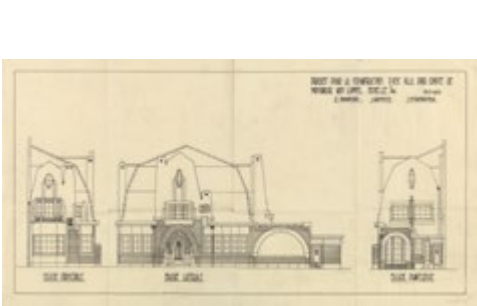
26. Résidence Elsdonck

- Prins Boudewijnlaan 308–326, 2610 Wilrijk
 - × 1931
- Deze kleinschalige wooneenheid met luxeappartementen in het groen is een hoogtepunt uit Stynens vooroorlogse oeuvre. Het woonconcept en de vormgeving sluiten aan bij de filosofie en esthetiek van het internationale modernisme. In de gevels zijn texturen en kleuren op een opmerkelijke manier gecombineerd. Ongewoon voor het vroege modernisme is het gebruik van zowel baksten als keramiek in de gevelafwerking. Het flatgebouw heeft twee onafhankelijke symmetrische helften, elk voorzien van een glazen trappenkoker met lift. Samen met de halfronde balkons doorbreken ze die het horizontale ritme van de voorgevel. Doorlopende zonneterrassen in de achtergevel monden uit in halfcirkelvormige uitkragingen. De appartementen zijn functioneel ontworpen en voorzien van alle comfort en technische snufjes. De benedenverdieping bevat fietsenstallingen, winkels en een café-restaurant, en elke gebouwhelft heeft een eigen conciërgekamer.

27. Woning Neuhuys

- Cruslei 62, 2100 Durne
 - × 1928
- Dit huis stamt uit Stynens vroege modernistische periode. De opdrachtgever is de Franstalige dadapoët Paul Neuhuys. Stynen kiest voor een bepleisterde lijstgevel met uitgesproken horizontale raampartijen. Hij besteedt veel aandacht aan de verhouding van de vensters en de indeling van de ramen, waardoor een ritmisch patroon ontstaat: de rechthoeken in de ramen van de benedenverdieping worden hernomen in de ramen van de eerste verdieping en de vierkante raam van de eerste verdieping komt terug in de tweede verdieping. Het metalen schrijnwerk contrasteert met de witte gevelbepleistering. Door de voordeur in een gesloten, vensterloos vlak te plaatsen, krijgt de toegang een monumentaal karakter.

28. Woning Van Lommel

- Joos Robijnslei 20, 2100 Durne
 - × 1925
- In de jaren 1920 bouwt Stynen in verschillende stijlen. Hij experimenteert met Engelse cottage-stijl, neoclassicisme en art deco. Zijn grootste invloeden zijn de Nederlanders Berlage, Duiker en de Amsterdamse School, wat goed te zien is in deze art-decoachtige woning. Het prominente dak met twee knikken wordt asymmetrisch onderbroken door drie getrapte dakkapellen die evolueren vanuit gevelvlakken op de gelijkvloerse verdieping. Vier schouwen schranken de dakkapellen. De portiek is zwaar geprononceerd met paraboolvormige bakstenen bogen.

Stynen2018.be

COLOFON

— Een initiatief van het Vlaams Architectuurinstituut en stad Antwerpen. — PARTNERS deSingel & Provincie Antwerpen. Met de steun van de Vlaamse Gemeenschap Mede mogelijk gemaakt door Delen Private Bank en Bulo.

FOTOGRAFIE Collectie Vlaams Architectuurinstituut. Langdurige bruikleen Vlaamse Gemeenschap. Bron: Inventaris van het onroerend erfgoed Vlaamse overheid.

— REDACTIE Bart Biesbroeck EINDREDACTIE Vlaams Architectuurinstituut en stad Antwerpen GRAFISCH ONTWERP Duall, Benjamin Martinj — juli 2018

Architectuurroute Léon Stynen (1899–1990)